

หัวข้อวิจัย : ผลประเมินโครงการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ตามทรรศนะของบุคคล
เป้าหมายและผู้บริหารโครงการระดับต่าง ๆ

ผู้วิจัย : ผศ.ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์ : หัวหน้าโครงการ
รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช

สถานที่ดำเนินการวิจัย : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
จังหวัดเชียงใหม่

สนับสนุนการเงินโดย : สภาวิจัยแห่งชาติ

ปีที่วิจัย : 2530

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินคุณภาพของโครงการส่งเสริมการเกษตร
ในจังหวัดเชียงใหม่ ตามทรรศนะของบุคคลเป้าหมายและผู้บริหารโครงการ (2) เพื่อศึกษาความสัม-
พันธ์ระหว่างผลประเมินกับปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้
ประเมินผลโครงการ

ข้อมูลรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากการสุ่มแบบ Multi-stage Random
Sampling ประกอบด้วย ผู้บริหาร 19 คน เกษตรตำบล 53 คน เกษตรกรผู้นำ 110 คน
และเกษตรกรทั่วไป 331 คน รวมทั้งสิ้น 513 คน จากท้องที่อำเภอสันทราย แม่แตง สันป่าตอง
ฮอด เชียงดาว และแม่อาย การรวบรวมข้อมูลกระทำระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม
พ.ศ. 2530

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกร และแบบสอบถามสำหรับ
เกษตรตำบล และผู้บริหารโครงการ เครื่องมือนี้นับได้ว่า-

คัดแปลงมาจากแบบการประเมินผลของ Young และ Cunningham การทดสอบ
เบื้องต้นพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ .88 - .95

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. ผลประเมินด้านการบริการข่าวสารของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับ "ดี" ความเต็มใจช่วยเหลือเกษตรกรได้รับค่าผลประโยชน์เฉลี่ยสูงสุด ความรวดเร็วในการบริการข่าวสารได้ค่าคะแนนต่ำสุด
2. ผลประเมินด้านคุณภาพของเกษตรกรตำบลโดยส่วนรวมอยู่ในระดับ "ดี" ค่าผลประโยชน์ด้านมนุษยสัมพันธ์ของเกษตรกรตำบลต่อประชาชนมีค่าคะแนนสูงสุด การชวนช่วยหาความรู้ของเกษตรกรตำบลได้ค่าคะแนนต่ำสุด
3. ผลประเมินด้านการใช้วิธีการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง การเยี่ยมเยียนของเกษตรกรตำบลที่บ้านเกษตรกรได้รับค่าผลประโยชน์สูงสุด การจัดทัศนศึกษาได้รับค่าผลประโยชน์ต่ำสุด
4. ผลกระทบของโครงการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏว่าโครงการที่ดำเนินไปแล้วทำให้เกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นแต่ความเป็นอยู่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลงเพียงระดับปานกลาง
5. ผลประเมินโครงการส่งเสริมการเกษตรโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีทัศนคติไม่แตกต่างกันทางสถิติในเรื่องนี้
6. ผลประเมินโครงการมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรต่อไปนี้ จำนวนครั้งที่ให้พบเกษตรกรตำบล ตำแหน่งในกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่มการเกษตร ความถี่ในการเข้าร่วมประชุมกลุ่ม
7. ผลประเมินโครงการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความพึงพอใจในการทำงานของเกษตรกรตำบลและผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับอายุ
8. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการประเมินผลพบว่าชุดของผู้บริหารและเกษตรกรตำบล ($n = 72$) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $= .95$ ชุดของบุคคลเป้าหมาย $n = 441$) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นรวม $= .85$

Research Title : An Assessment of Agricultural Extension Programs as
Perceived by Extension Clientele and Program Administrators
in Chiang Mai , Thailand

Name : Assistant Professor Wittaya Damrongkiattisak, Ph.D
Associate Professor Thep Phongpanich, Ph.D.

Institution : Department of Agricultural Extension, Maejo Institute of
of Agricultural Technology

Supported by : National Research Council

Year : 1987

Abstract

The objectives of the study were : (1) to assess the quality of agricultural extension program as perceived by extension clientele and program administrators in Chiangmai, Thailand (2) to study the relationship between agricultural program ratings and personal factors, and (3) to test reliability scores of the evaluative instruments

Data were collected from farmers by personal interview and from the program administrators by questionnaires, during march - May 1987. Respondents included 19 program administrators, 53 tambol extension agents, 110 contact farmers, and 331 average farmers in the District of Sansai, Maatang , Sanpatong, Hot , Chiangdown, and Mae-eye.

An instrument developed by Young and Cunningham (1977) was identified and modified. The instrument pretest resulted in coefficients of reliability ranging from .88 - .95.

Major results of the study were :

1. The overall mean evaluative scores of the Information Section was at a "good" level. The "Personal assistance from extension agent" received the highest mean score, while the "Information is quickly available on request" received the lowest rating.
2. The total mean score of the Extension agent Section was at a "Good" level. The "Human relationship of agents with the public" had the highest mean score, The "Seeking knowledge and training of agents" had the lowest mean.
3. The total score of the Extension methods Section was at a "fair" level. "Farm visits by agents" was rated highest, while "Field Trip" was rated lowest.
4. The Extension Program had a strong impact upon the farmers in new technology utilization, however, it had only "moderate" influence on improving farmers' standard of living.
5. The overall rating of the total Agricultural Extension Program was at a "fair" level. There was no statistically difference in perception among the four groups surveyed
6. The following farmer's personal factors were significantly associated with program evaluation scores : (a) number of personal contacts with the agents, (b) position in groups, (c) agricultural group membership, (d) frequency in attending group meeting.